

oblast bývalého státu rakouského pouze, dokud stát ten trval a činnost její vztahovala se na celé jeho území, čímž byla výhoda jí poskytnutá skutečně odůvodněna. Tento důvod pominul však pro území čsl. státu jeho zřízením. Vzhledem k tomu je účinnost § 95 stanov vyloučiti pro území čsl. státu i za platnosti zákona z 28. října 1918. Čl. 206 mírové smlouvy Saint-Germainské nelze na daný případ použiti. Z odstavce 1—5, 8 a násl. je patrné, že čl. 206 má na mysli bankovky vydané rak. uherskou bankou. Stanoví-li odstavec 7., že při likvidaci mají komisaři šetřiti ustanovení bankovních stanov, nelze z toho dovoditi, že ponechány byly tím v platnosti také předpisy o příslušnosti vídeňského soudu pro spory, vzniklé ze seukromoprávních poměrů mezi bankou a příslušníky čsl. státu. Odstavec 7 čl. 206 lze vykládati pouze v souvislosti s ostatními předpisy tohoto čl., a vztahovati jej pouze na likvidační řízení jím upravené.

Čís. 1702.

Opověděním rozepře (§ 21 c. ř.s.) nepřerušuje se lhůta § 933 obč. zák.

(Rozh. ze dne 31. května 1922, Rv I 215/22).

Žalobce koupil od žalovaného družstva počátkem roku 1920 jetelové semeno, jež zaslalo družstvo k žalobcově poukazu firmě Sch. Tato je obdržela dne 10. března 1920 a tvrdíc, že semeno je nečisté, nastoupila na žalobce včas žalobou ze správy. Tento opověděl spor družstvu dle § 21 c. ř. s., ve sporu však prosoudil a domáhal se žalobou ze dne 15. srpna 1921 na družstvu náhrady škody. Proti žalobě namítlo družstvo jmenovitě propadnutí zažalovaného nároku, ježto vznesen byl po lhůtě šestiměsíční. Procesní soud první stolice žalobu zamítl a uvedl ohledně námítky shora uvedené v důvodech: Z nesporného přednesu stran vychází na jevo, že objednané jetelové semeno dodáno bylo firmě Sch. dne 10. března 1920, kdy firma, vyplativši dobírku, odvezla si je do skladiště, ale dala je ihned žalobci k dispozici, a že jmenovaná firma již dne 26. května 1920 podala na žalobce žalobu z důvodu ručení ze správy. Žaloba, o níž tu jde, označena jest rovněž jako žaloba ze správy a podaná byla teprve dne 15. srpna 1921 tudíž dávno po uplynutí 6měsíční lhůty § 933 obč. zák., která dnem odevzdání věci počíná běžeti, a nutno proto pokládati žalobu za promlčenou. Žalované družstvo námítky promlčení, ač bylo o to žádáno, se nevzdalo a tvrzení žalobcovy, že opověděl prvotní rozepři žalovanému družstvu a tím že promlčení, které by jinak nastalo, bylo přetrženo, nesrovnává se se zákonem. Oznámením vady nebo sporu zachovává se nárok ze správy jen, jedná-li se o uplatňování nároku takového námítkou proti žalobě, nikoli však, jde-li o žalobu, k jejímuž zachování 6měsíční lhůta zachována býti musí; plyne to z posledního odstavce § 933 obč. zák. a ze slov »soudně uplatňovati« v odstavci prvé téhož §, takže jiná cesta, než žaloba, k zachování nároku ze správy nestačí. Poukaz na obdobné předpisy směnečného řádu je nemístným, neboť tento případ řešen býti musí dle ustanovení obč. zák., jenž v tom směru obsahuje předpisy, nezůstávající žádně pochybnosti o výkladu zákona. O d v o l a c í s o u d rozsudek potvrdil. D ů v o d y: Sporný případ byl procesním soudem první stolice po zákonu správně posouzen a rozhodnut

a stačí ku správným jeho důvodům dodati, že i podle § 1497 obč. zák. se promlčení přetrhuje jen, když strana v ustanovené lhůtě svůj nárok žalobou vymáhá a pak ve sporu náležitě postupuje. Toho, však, jak prvním soudem správně je zjištěno, neučinila. Opovědění sporu (§ 21 c. ř. s.) jako důvod přetržení promlčení jest nutno jedině v řádu směnečném (čl. 80). Jinak nemá pouhé opovědění sporu na trvání lhůty promlčecí vlivu, vždyť ani v § 931 obč. zák., který následky opovědění rozepře výslovně upravuje, není zmínky o tom, že by oznámením rozepře byla lhůta promlčecí přetržena, nebo nárok zachován.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Právním prohlásily oba nižší soudy, že právo žalobní podle ustanovení § 933 obč. zák. uplynutím 6měsíční lhůty uhaslo. To plyne jasně z porovnání zákonných ustanovení § 21c. ř. s. a § 931 a 933 obč. zák. Rozepři opovědění má ten, kdo má učiniti třetímu oznámení o sporu, by tím založil civilně právní účinky. O jaké civilně právní účinky v tomto případě jde, stanoví předpis § 931 obč. zák., totiž aby spor opovídající předešel tomu, by jeho předchůdce ve sporu s ním o nárok ze správy mu nemohl činiti i námitky, jichž on sám ve sporu opovězeném nepoužil. Jiných účinků opovězení rozepře v tomto případě dle zákona nemá, nárok sám se jím neuplatňuje a nemůže proto míti ani účinek přetržení lhůty § 933 obč. zák., jež je lhůtou preklusivní a ne promlčecí a jejímž uplynutím nárok ze správy uhasne, nebyla-li v ní v čas žaloba u soudu podána. (Srv. Krainz System 1913 I. díl, § 155 — II, 2 f, II. díl, § 323 — V, Fürstl: Zivilprozessgesetze 1897 str. 46, jud. č. 228, věst. min. sprav. úř. sb. rozh. č. 22 a 60).

Čís. 1703.

Písemné poslední pořízení, pro formální poklesek neplatné, lze, vyhověno-li požadavkům §§ 585 a 586 obč. zák., zachovati v platnosti jako ústní poslední pořízení, leda že bylo by dokázáno, že zůstavitel chtěl pořídit jen písemně a vyloučiti každou jinou formu posledního pořízení.

Při úvaze, zda v těchto případech vyhověno požadavkům §§ 585 a 586 obč. zák., nelze pisatele posledního pořízení pro tuto okolnost o sobě pominouti jako svědka ústního posledního přelíčení.

(Rozh. ze dne 7. června 1922, R I. 1540/21).

Pozůstalostní soud neuznal platným dovětek zůstavitelův, ježto byl psán osobou třetí a podepsán pouze dvěma svědky a dodal, že nelze ho zachovati v platnosti jako dovětek ústní, ježto zůstavitel zamýšlel pořídit písemně. Rekursní soud uznal, že dovětek jest platným a že jest vzíti za základ projednání pozůstalosti, zjistiť, že zůstavitel povolal k sobě učitele Vendelína N— a požádal ho, by dovětek napsal, ježto sám pro stáří již nemůže psáti, že mu dále u přítomnosti dvou svědků dovětek diktoval, načež zůstavitel i oba svědci se na listině podepsali. Pisatel dovětku i oba svědci učinili o jeho obsahu souhlasná udání. Z toho vyvo-